

Il greco comune

1. a) lat. *ruber* / gr. ἐρυθρός, lat. *runco* / gr. ὀρούσσω, lat. *ructo* / gr. ἐρεύγομαι / arm. *orcam* (< **orucam*)
b) gr. ῥέω, ai. *srávati* | gr. ῥήτρα, el. φρατρα, cipr. φρετρα | gr. ἔρρεον, eol. ὄρρητος/ om. ὄρρητος
c) lat. *me* / gr. ἐμέ (με) / arm. *im*, lat. *nomen* / gr. ὄνομα / arm. *anun*, osc. *ner* / ai. *náram* (acc.) / gr. ἀνήρ / arm. *ayr* (gen. *anr*, gr. ἀνδρός), lat. *leuis* / gr. ἐλαχύς (ma om. λαχεῖα) (ma cf. μολ(θ)ακός/ἀμαλός / lat. *mollis*, μαυρός/ἀμαυρός / lat. *maurus*)
d) (φ)ίς(φ)ος / ἐ(φ)ίς(φ)ος, (φ)έδνα / ἔ(φ)εδνα
e) gr. ἀστῆρ, ἄστρον, arm. *astl* / lat. *stella*, ted. *stern* (ma cf. ἀστεροπή/στεροπή, χθές/ἐχθές, τλήναι/Ατλάς)
2. a) π β φ
τ δ θ
κ γ χ
b) gr. ἐστί, lat. *est*, ai. *ásti*, got. *ist* || gr. αριστος || gr. ἕξ, lat. *sex* || gr. ἔπομαι, lat. *sequor*, irl. *sechur*, lit. *sekù* || gr. γένους, lat. *generis*, ai. *jánasah* || πρόσω, μέσος, πείσομαι, σε
c) lat. *iecur*, ai. *yákr̥t*, av. *yákarə* / gr. ἦπαρ | lat. *iugum*, ai. *yugám*, got. *juk*, ted. *joch* / gr. ζυγόν || ai. *tráyah*, asl. *trīje*, gr. (Gort.) τρεες (acc. τρυνσ, cf. τρέ-πους) || *δέδφογα, *δέδφμεν, *δέφγος > *δέδ(φ)οα/δείδω (poi δέδφια > δείδια), δείδμεν, δέος || μοῖρα, φαινόμεαι, ἄλλος, μῦα, πᾶσα, ἄζομαι, πρόσσω, χαλέπτω || κλέφος, κλυτός
d) gr. ἀνήρ, ἀνδράσι (<*ἀνράσι) / ai. *nárah*, *nrsú*, gr. τατός / lat. *tentus* (< **tr̥tós*), gr. ἀπλοῦς / lat. *sim-plex* (**sem-/som-/sm̥-* > gr. ὁμός, ἐν, μῖα / ai. *samáh* / aisl. *samr*, etc.)
e) α, ε, ι, ο, υ / ᾱ, ῖ, ω, ῠ / αι, αυ, ει, ευ, οι, ου / ᾱι, ᾱυ, ηι, ηυ, ωι, ωυ / υι
f) gr. ἔφερε, ai. *ábh̥arat* || ἄναξ, ἄνακτος, voc. ἄνα || gr. ζυγόν, lat. *iugum*, ai. *yugám*
g) ai. *bhárāmānah*, gen. *bhárāmānasya*, f. *bhárāmānā* / gr. φερόμενος, φερομένη, φερομένω, φερόμενοι
3. a) νέος (ai. *návah*, lat. *nouos*) / νομηγία || γένος (ai. *jánah*, lat. *genus*) / γένους (ai. *jánasah*, lat. *generis*)
b) (φ)έττα (om.), (φ)έτη (Ereaclea), ἔτη (att.), φέτια (beot.), φετιγία (cipr.)
c) Hesych. β 645 L. βίωρ ἴσως. σχεδόν. Λάκωνες
4. a) γένος, γόνος, γνήσιος, γίγνομαι, ἐγενόμην, γέγονα / πείθω, πείσω, ἔπεισα (πιθόμην, πεπιθεῖν), πέπεικα
b) τιμάω (τιμῶ), τιμήσω, ἐτίμησα, ἐτιμήθην, τετίμηκα / κρύπτω, κρύψω, ἔκρυψα, ἐκρύφθην, κέκρυφα
c) ζυγόν / ζεῦγμα
d) ἀγοράομαι, ἀγορεύω, ἀγοράζω
e) λείπων/λείπομενος, λείψων/λείψομενος, λιπών/λιπόμενος, λειφθείς, λειλοπιώς/λελειμμένος
f) λείπειν/λείπεσθαι, λείψειν/λείψεσθαι, λιπεῖν/λιπέσθαι, λειφθῆναι, λειλοπέναι/λελειφθαι
g) Hes. *Th.* 102s. (Ἴουμο incantato dalle Muse) αἴψ' ὄ γε δυσπροσυνέων ἐπιλήθετα ἰοῦδέ τι κηδέων / μέμνηται· ταχέως δὲ παέτρα πε δῶρα θεῶων
h) Hom. *Il.* XVIII 306-308 (Ettore) οὐ μιν ἐγωγε φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηγέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην / στήσομαι, ἦ κε φέρησι μέγα κλάτος, ἦ κε φεροίμην
i) πείθω/πείθομαι, πέπεικα/πέποιθα/πέπεισμαι
l) ῥῆσις/ῥῆμα
m) λείπειν, λείπων / λιπεῖν, λιπών / λειλοπέναι, λειλοπιώς, λελειμμένος || εἰπέ, ἐλθέ, εὐρέ, ἰδέ, λαβέ
n) gr. νέφος, νέφροσ-ος / sl. *nebo*, *nebese* || μῖα, μῖας
o) gr. λύκος, λύκου, λύκω ~ οὔτος, τούτου, τούτω (ma n. τοῦτο) / lat. *lupus*, *lupi*, *lupo* ~ iste, *istius*, *isti*
p) ὄ/ἦ βοῦς, οἷς, ἵππος, κύων, θεός || ἦ ἄπιος / τὸ ἄπιον || τὰ ζῶα τρέχει
q) λείπουσι (<λείποντι) / ἔλειπον (<*ἔλειποντ) || σώματα / γένη, χεῖρα / λόγον || τιμήσω, φανῶ, ἔδομαι, εἶμι
5. a) *Il.* I 22-24 ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευρήμησαν Ἀχαιοὶ / αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἅποινα / ἄλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ
b) Plat. *Hipp. min.* 363a οὐ μάλιστ' ἂν ἀντιποιησάμεθα μετεῖναι ἡμῖν τῆς ἐν φιλοσοφίᾳ διατριβῆς
c) μέλιτος ἠδίων / νεώτερος

Bibliografia

- F.R. Adrados, *La toponimia y el problema de las «Ursprachen»*, in AA.VV., «VII Congress International of Toponomastic and Anthroponomastic», I, Salamanca 1955, 93ss.
V. Pisani, *Die Entzifferung der ägeischen Linear B Schrift und die griechischen Dialekte. Paul Kretschmer zum 89. Geburtstag (2.5.1955)*, «RhM» XCVIII (1955) 1-18.
V. Pisani, *Storia della lingua greca*, Torino 1960, 20-28.
J. Chadwick, *The Prehistory of the Greek Language*, Cambridge 1964.
G. Nagy, *Greek Dialects and the Transformation of an Indo-European Process*, Harvard 1970.
E.J. Furnée, *Die wichtigsten konsonantischen Erscheinungen des Vorgriechischen*, The Hague 1972.
Jo Willmott, *The Moods of Homeric Greek*, Cambridge-New York 2007.

